

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Istorie medievală, premodernă și istoria artei
1.4. Domeniul de studii	Studii culturale
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii/ Calificarea	Studii Iudaice

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei			Arheologie biblică		
2.2. Titularul activităților de curs			Pr. Prof. Dr. Ioan Chirilă		
2.3. Titularul activităților de seminar			Pr. Prof. Dr. Ioan Chirilă		
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					34
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					34
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					10
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		108			
3.8 Total ore pe semestru		150			
3.9 Numărul de credite		6			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Laptop, videoproiector
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Laptop, videoproiector

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea principalelor direcții de studiu și de cercetare în domeniul Arheologiei biblice • Cunoașterea metodologiei de lucru specifice disciplinei Arheologie biblică • Însușirea de cunoștințe despre principalele situri arheologice din Israel
Compe-tențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Instrumentele de studiu ale Arheologiei biblice înlesnesc stabilirea unor punți de legătură între culturi și cunoașterea spiritualității și a ethosului iudaic

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cursul își propune prezentarea unor repere fundamentale pentru cunoașterea și înțelegerea vieții societății iudaice din perioada cuprinsă în scrierile scripturistice.
7.2 Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Disciplina are drept obiective specifice înțelegerea unor pasaje scripturistice care nu pot fi judecate / înțelese de către cititor prin prisma vieții sociale contemporane. Pe parcursul desfășurării cursului, se urmărește introducerea studentului în sfera cunoașterii principalelor tehnici de studiu arheologic și a școlilor de Arheologie Biblică. Ceea ce se are în vedere este însușirea de către studenți a fundamentelor generate de studiul arheologic, dobândirea abilităților de elaborare a unei lucrări cu tematică practică.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Arheologia biblică: <ul style="list-style-type: none"> • relația sa cu arheologia laică • contextualizare bibliografică • precizări metodologice și obiective științifice. 	Prelegere. Dezbateri. Discuții	
2. Istoricul disciplinei. Etapele de formare a școlilor de arheologie biblică. Personalități marcante ale școlilor de arheologie și cele mai importante descoperiri.	Prelegere. Dezbateri. Discuții	
3. Poteriologia și importanța ei pentru cercetarea arheologică. Stratigrafia și cartografia – elemente primare pentru cercetarea arheologică.	Prelegere. Dezbateri. Discuții	

4. Principalele surse extrabiblice ale arheologiei biblice.	Prelegere. Dezbateri. Discuții	
5. Fixarea prin date arheologice a reperelor / traseului peregrinării poporului ales: <ul style="list-style-type: none"> • din Mesopotamia în Canaan • Canaan – Egipt • Egipt – Pustiu – Canaan 	Prelegere. Dezbateri. Discuții	
6. Antichități iudaice: Conceptul de familie și evoluția sa în cadrul societății iudaice.	Prelegere. Dezbateri. Discuții	
7. Casa – evoluția habitatului iudaic; elementele de circumscriere în dimensiunile spațiului sacru ale acesteia și relația sa cu Altarul, Cortul Sfânt și Templul.	Prelegere. Dezbateri. Discuții	
8. Spațiul sacru și dimensiunea sa recapitulativă.	Prelegere. Dezbateri. Discuții	
9. Morfologia spațiului sacru, aspectul sau dimensiunea transcendentă ale acestuia.	Prelegere. Dezbateri. Discuții	
10. Timpul sacru și elementele religioase care fac din el un mediu de intersecție cu veșnicia.	Prelegere. Dezbateri. Discuții	
11. Antichități iudaice religioase: politeism, henoteism și monoteism.	Prelegere. Dezbateri. Discuții	
12. Reformele religioase și importanța lor pentru susținerea monoteismului iudaic (instituționalizarea realizată de Moise, reforma davidică)	Prelegere. Dezbateri. Discuții	
13. Morfologia discursului teologic iudaic: premozaic, mozaic, istoric, didactico-poetic și profetic.	Prelegere. Dezbateri. Discuții	
14. Arheologia de limbaj - actul de individualizare a Ebraicei biblice în grupul limbilor semitice. Arheologia de text – relația textului biblic cu Arheologia biblică; etapele formării canonului biblic iudaic; teoriile moderne cu privire la constituirea canonului și precizarea obiectivității lor.	Prelegere. Dezbateri. Discuții	
<p>Bibliografie</p> <p>Bibliografie obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ABRUDAN, D.; CORNITESCUI, E., <i>Arheologie biblică</i>, București 1994. 2. AHARONI, Y., <i>The Archaeology of the Land of Israel</i>, London 1982. 3. AVIRAM, J., <i>Biblical Archaeology Today</i>, Jerusalem 1985. 4. BLAIKLOCK, E.M., HARRISON, R. K. (eds.), <i>The New International Dictionary of Biblical Archaeology</i>, Grand Rapids, Michigan, 1982. 		

5. *Jewish Encyclopedia*, ediție electronică pe <http://www.jewishencyclopedia.com/>
6. KENYON, K., *Archaeology in the Holy Land*, London 1979.
7. LANCE, H. D., *The Old Testament and the Archaeologist*, London 1983.
8. MAZAR, Amihai, *Archaeology of the land of the Bible*, Doubleday, New York, 1992.
9. SEMEN, P., *Arheologia biblică în actualitate*, Iași 1997.
10. YARDENI, Ada, *The Book of Hebrew Script: History, Paleography, Script Styles, Calligraphy & Design* Knoll Press, 2002.

Bibliografie opțională:

1. AHARONI, Y., *The Land of Bible*, London 1979.
2. ALBERTZ, R., *A History of Israelite Religion in the Old Testament Period*, London, 1994 (Gottingen, 1992), vol. 1-2.
3. ALBRIGHT, W. F., *Archaeology and the Religion of Israel* Baltimore, Johns Hopkins Press, 1946.
4. BALY, Denis, *The Geography of the Bible*, New York, Harper, 1957.
5. BARTHELEMY, D. and J. T. MILK, *Discoveries in the Judaean desert, I: Qumran Cave I*, Oxford, 1955.
6. BURROWS, J.C. Trever and W.H. Brownlee, *The Dead Sea Scrolls of St. Mark's Monastery, I*, New Haven, 1950.
7. COCAGNAC, Maurice, *Simbolurile biblice*, Ed. Humanitas, București 1997.
8. DAVY, Marie Madeleine, *Enciclopedia doctinelor mistice*, vol. I-IV, Ed. Amarcord, Timișoara, 1997-2000.
9. DE VAUX, Roland, *Ancient Israel*, New York, McGraw-Hill, 1961.
10. EISENMAN R. H.; WISE, M., *The Dead Sea Scrolls Uncovered*, Shaftesburg, Rockport, Mass, 1992; London 1993.
11. FREEDMAN, David Noel, *Biblical Archaeologist*, electronic ed. Ann Arbor, MI: American Schools of Oriental Research.
12. GUENON, Rene, *Simboluri ale științei sacre*, Ed. Humanitas, București 1997.
13. GURARY, Noson, *The Jewish Holy Days in Chasidic Philosophy*, New Jersey, 2000.
14. HERRMANN, S., *A History of Israel in Old Testament Times*, London 1980.
15. KELSO, James L., *Archaeology and Our OT Contemporaries*, Grand Rapids, Zondervan, 1966
16. MILLER, J. Maxwell; HAYES, J.H., *A History of Ancient Israel and Judah*, Philadelphia, 1986.
17. MILLER, Madeleine S., J. Lane, *Encyclopedia of Bible Life*, New York: Harper, 1944, pp. 1–24.
18. NEGEV, *Archaeological Encyclopedia of the Holy Land*, London 1972.
19. NEGEV, *Royal Cities of Old Testament*, London 1971.
20. NEOIȚĂ, Athanase, *Istoria religiei Vechiului Testament*, Ed. Sophia, București, 2006.
21. NOËL, Damien, *Les Origines d'Israël (Cahiers Evangile 99)*, Paris, Editions du Cerf, 2001.
22. SCOTT, Bruce, *The Feast of Israel: Seasons of the Messiah*, New Jersey, 1997.
23. SUKENIK, E. L., *The Dead Sea Scros of the Hebrew University*, Jerusalem, 1954-5.
24. THOMSON, William M., *The Land and the Book*, Grand Rapids, Baker, 1954.
25. VERMES, Geza, *The Complete Dead Sea Scrolls in English*, London 1998.
26. WRIGHT, G. E., *Biblical Archaeology*, Philadelphia, Westminster, 1957.

Resurse online:

1. Historical, Archaeological, Museum & Other Links. Pe <http://www.bibleinterp.com/excavations/ae2.htm>,
2. Encyclopedia of the Orient, pe <http://i-cias.com/e.o/index.htm>,
3. The Complete DSS On-Line Bibliography, on <http://orion.mscc.huji.ac.il/resources/bib/current.shtml>
4. Discoveries in the Judean Desert Homepage, pe <http://www.deadseascrollsfoundation.com/djdproject.htm>

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Principalele școli de arheologie biblică. Personalități marcante ale arheologiei biblice.	Conversație euristică, dezbateri, discuție.	
2. Poteriologia și importanța ei pentru cercetarea arheologică. Stratigrafia și cartografia.	Conversație euristică, dezbateri, discuție.	
3. Surse extrabiblice ale arheologiei biblice.	Conversație euristică, dezbateri, discuție.	
4. Repere arheologice privind traseul peregrinării poporului ales.	Conversație euristică, dezbateri, discuție.	
5. Morfologia spațiului sacru în iudaism.	Conversație euristică, dezbateri, discuție.	
6. Morfologia discursului teologic iudaic.	Conversație euristică, dezbateri, discuție.	
7. Arheologia de text – relația textului biblic cu arheologia biblică.	Conversație euristică, dezbateri, discuție.	
Bibliografie:		
Bibliografie obligatorie:		
<p>11. ABRUDAN, D.; CORNITESCU, E., <i>Arheologie biblică</i>, București 1994.</p> <p>12. AHARONI, Y., <i>The Archaeology of the Land of Israel</i>, London 1982.</p> <p>13. AVIRAM, J., <i>Biblical Archaeology Today</i>, Jerusalem 1985.</p> <p>14. BLAIKLOCK, E.M., HARRISON, R. K. (eds.), <i>The New International Dictionary of Biblical Archaeology</i>, Grand Rapids, Michigan, 1982.</p> <p>15. <i>Jewish Encyclopedia</i>, ediție electronică pe http://www.jewishencyclopedia.com/</p> <p>16. KENYON, K., <i>Archaeology in the Holy Land</i>, London 1979.</p> <p>17. LANCE, H. D., <i>The Old Testament and the Archaeologist</i>, London 1983.</p> <p>18. MAZAR, Amihai, <i>Archaeology of the land of the Bible</i>, Doubleday, New York, 1992.</p> <p>19. SEMEN, P., <i>Arheologia biblică în actualitate</i>, Iași 1997.</p> <p>20. YARDENI, Ada, <i>The Book of Hebrew Script: History, Paleography, Script Styles, Calligraphy & Design</i> Knoll Press, 2002.</p>		
Bibliografie opțională:		
<p>1. AHARONI, Y., <i>The Land of Bible</i>, London 1979.</p> <p>2. ALBERTZ, R., <i>A History of Israelite Religion in the Old Testament Period</i>, London, 1994 (Göttingen, 1992), vol. 1-2.</p> <p>3. ALBRIGHT, W. F., <i>Archaeology and the Religion of Israel</i> Baltimore, Johns Hopkins Press, 1946.</p> <p>4. BALY, Denis, <i>The Geography of the Bible</i>, New York, Harper, 1957.</p> <p>5. BARTHELEMY, D. and J. T. Milk, <i>Discoveries in the Judaean desert, I: Qumran Cave I</i>, Oxford, 1955.</p> <p>6. BURROWS, J.C. Trever and W.H. Brownlee, <i>The Dead Sea Scrolls of St. Mark's Monastery</i>, I, New Haven, 1950.</p> <p>7. COCAGNAC, Maurice, <i>Simbolurile biblice</i>, Ed. Humanitas, București 1997.</p> <p>8. DAVY, Marie Madeleine, <i>Enciclopedia doctrinelor mistice</i>, vol. I-IV, Ed. Amarcord, Timișoara, 1997-2000.</p> <p>9. DE VAUX, Roland, <i>Ancient Israel</i>, New York, McGraw-Hill, 1961.</p> <p>10. EISENMAN R. H.; WISE, M., <i>The Dead Sea Scrolls Uncovered</i>, Shaftesburg, Rockport, Mass,</p>		

1992; London 1993.

11. FREEDMAN, David Noel, Biblical Archaeologist, electronic ed. Ann Arbor, MI: American Schools of Oriental Research.
12. GUENON, Rene, Simboluri ale științei sacre, Ed. Humanitas, București 1997.
13. GURARY, Noson, The Jewish Holy Days in Chasidic Philosophy, New Jersey, 2000.
14. HERRMANN, S., A History of Israel in Old Testament Times, London 1980.
15. KELSO, James L., Archaeology and Our OT Contemporaries, Grand Rapids, Zondervan, 1966
16. MILLER, J. Maxwell; HAYES, J.H., A History of Ancient Israel and Judah, Philadelphia, 1986.
17. MILLER, Madeleine S., J. Lane, Encyclopedia of Bible Life, New York: Harper, 1944, pp. 1–24.
18. NEGEV, Archaeological Enciclopedy of the Holy Land, London 1972.
19. NEGEV, Royal Cities of Old Testament, London 1971.
20. NEGOIȚĂ, Athanase, Istoria religiei Vechiului Testament, Ed. Sophia, București, 2006.
21. NOËL, Damien, Les Origines d'Israël (Cahiers Evangile 99), Paris, Editions du Cerf, 2001.
22. SCOTT, Bruce, The Feast of Israel: Seasons of the Messiah, New Jersey, 1997.
23. SUKENIK, E. L., The Dead Sea Scros of the Hebrew University, Jerusalem, 1954-5.
24. THOMSON, William M., The Land and the Book, Grand Rapids, Baker, 1954.
25. VERMES, Geza, The Complete Dead Sea Scrolls in English, London 1998.
26. WRIGHT, G. E., Biblical Archaeology, Philadelphia, Westminster, 1957.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Prin cunoașterea unor elemente ce țin de registrul legislativ și de cel social și prin înțelegerea instituțiilor și rânduielilor sociale / casnice specifice poporului ales, li se oferă studenților un orizont mai larg de cunoaștere, necesar în toate domeniile în care se vor angaja.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	Însușirea cunoștințelor referitoare la principalele tehnici de studiu arheologic și a școlilor de Arheologie Biblică. Însușirea fundamentelor generate de studiul arheologic.	Scris	50%
10.5. Seminar/ laborator	Referat elaborat pe parcursul semestrului, predat după un calendar prestabilit de comun acord.	Scris	50%
10.6. Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nota minimă 5. ▪ Predarea referatului. 			

Data completării: .....10.05.2018.....   Semnătura titularului de curs: .....Pr. Prof. Dr. Ioan Chirilă...   Semnătura titularului de seminar: ..... Pr. Prof. Dr. Ioan Chirilă.....

Data avizării in catedră .....   Semnătura Șefului de departament/ catedră .....